

На данашњи дан 1832. Рођен је Ђура Јакшић, највећи лиричар српског романтизма и један од најдаровитијих српских сликара 19. века. Поред поезије која је највреднија у његовом књижевном опусу, писао је приповетке и херојске поеме ("На Липару", "Поноћ", "Падајте браћо", "Отаџбина", "Сеобе Србаља", "Станоје Главаш").

На данашњи дан, догодило се:

916. Умро је просветитељ Климент Охридски, најпознатији ученик браће Ћирила и Методија и њихов сарадник у ширењу словенске писмености и књижевности.

1189. Велики жупан Стефан Немања угостио је у Нишу немачког цара Фридриха Првог - Барбаросу (Фридрих Барбаросса) на његовом пропутовању кроз Србију у Трећем

крсташком рату, и понудио му савез против Византије.

1540. Под оптужбом за велеиздају, погубљен је Томас Кромвел, главни саветник енглеског краља Хенрија VIII.

1675. У бици код Сазбаха, у Холандском рату, погинуо је француски војсковођа Анри Тирен, командант француске војске у Тридесетогодишњем рату.

1789. Конгрес САД основао је Одељење за спољне послове, које је касније постало Стејт департмент.

1830. У Француској је избила тродневна "Јулска револуција" изазвана одлуком краља Шарла Десетог Бурбонског да укине слободу штампе, распусти тек изабрану Скупштину и промени изборни закон. Краљ је абдицирао и емигрирао у Шкотску.

1835. Рођен је Ђозуе Кардучи, највећи италијански песник у првим деценијама после уједињења Италије, професор италијанске књижевности Универзитета у Болоњи. Добитник је Нобелове награде за књижевност 1906. ("Јамби и епде", "Нове риме", "Варварске оде").

1839. Почео је "Опијумски рат" Кине и Велике Британије пошто су кинеске власти у луци у Кантону уништиле 20.000 сандука опијума.

1841. У двобоју је погинуо Михаил Јурјевич Љермонтов, руски песник кавкаских пејсажа и романтичног бунтовништва, један од најзначајнијих песника и прозаиста руске књижевности 19. века ("Јунак нашег доба", "Демон", "Песма о трговцу Калашникову").

1844. Умро је енглески хемичар и физичар Џон Далтон (Јохн), један од оснивача атомске теорије материје ("Нови систем филозофије хемије"). Проучавао је аномалију непрепознавања боја, која је по њему названа далтонизам.

1872. Рођен је композитор и диригент Станислав Бинички, аутор прве изведене српске опере "На уранку" (на текст Б. Нушића) и "Марша на Дрину". Основао је Београдски војни оркестар (1899), а са Стеваном Мокрањцем Српску музичку школу, која је касније добила име "Мокрањац".

1874. У Крагујевцу је покренут "Глас јавности", лист социјалиста Светозара Марковића.

1905. У Љуботињу, у Црној Гори, рођен је Петар Лубарда, један од најзначајнијих југословенских сликара 20. века. Излагао је на многим изложбама у земљи и иностранству и добитник је многобројних награда. Био је члан Српске академије наука и уметности (САНУ).

1917. Умро је швајцарски хирург Емил Теодор Кохер (Тхеодор Коцхер), добитник Нобелове награде за медицину 1909. Испитивао је функцију штитне жлезде и знатно допринео развоју хирургије.

1921. Канадски лекари Фредерик Грант Бентинг и Чарлс Бест изоловали су инсулин, што је убрзо омогућило ефикасно лечење дотад смртоносне шећерне болести.

1953. У Панмунџому је потписан споразум о примирју, чиме је окончан трогодишњи Корејски рат у којем је погинуло 1,6 милиона Корејаца и Кинеза и преко 118.000 припадника трупа УН.

1954. Велика Британија и Египат постигли су споразум о окончању 72-годишње британске контроле над Суецким каналом.

1955. Аустрија је обновила државни суверенитет пошто су је 17 година по завршетку Другог светског рата напустиле стране трупе.

1967. Умро је писац Вељко Петровић, члан Српске академије наука и уметности, председник Матице српске у Новом Саду, Српске књижевне задруге у Београду и управник београдског Народног музеја ("Родољубиве песме", збирке приповедака "Буња и други у Раванграду", "Померене савести", "Препелица у руци").

1970. Умро је португалски диктатор Антонио де Оливеира Салазар. Постао је премијер 1932. и владао уз помоћ војске и тајне полиције до 1968, када се због болести повукао са власти.

1980. У избеглиштву у Каиру умро је бивши ирански шах Мохамед Реза Пахлави. На власт је дошао 1941, а збачен је "Исламском револуцијом" ајатолаха Хомеинија 1979.

1984. Умро је британски филмски и позоришни глумац Џејмс Мејсн који је у дугачкој филмској каријери снимио више од 80 филмова ("Пожар над Енглеском", Човек у сивом", "Пустињски лисац", "Јулије Цезар").

1985. У државном удару у Уганди свргнут је председник Милтон Аполо Оботе, који је био шеф државе од 1966. до 1971, када га је оборио Иди Амин Дада. Други пут је постао председник 1979.

1989. Кристер Петерсон проглашен је кривим и осудјен на доживотни затвор због убиства шведског премијера Улофа Палмеа 1986. Он је касније ослободјен, а убиство је остало неразјашњено.

1990. Белорусија је прогласила независност од СССР-а.

1996. Током Олимпијских игара у Атланти експлодирала је бомба у забавном парку. Погинуло је двоје и рањено 110 људи.

1998. Бивша стажистикиња у Белој кући, Моника Левински првом изјавом

истражитељима је прекинула шестомесечно ћутање о својој љубавној вези с америчким председником Билом Клинтоном против кога је због тога био покренут поступак за смењивање, али је ипак ослободјен оптужби да је лагао.

2001. САД су продужиле санкције Ирану и Либији за још пет година.

2003. Умро је амерички комичар Боб Хоуп (Хопе) који је током 70-годишње каријере играо у водвиљима, радио драмама, позоришту, филму и телевизији.

2007. Мештанин села Јабуковац код Неготина Никола Радосављевић ловачком пушком убио је девет, а теже ранио двоје пролазника на улици.

2008. Умро је лорд Дејвид Расел Џонстон (76), шкотски политичар, известилац Парламентарне скупштине Савета Европе за Косово. Преговарао је 1993. с лидером босанских Срба Радованом Караџићем о Венс-Оеновом плану за БиХ.

2010. Исланд је почео преговоре о пријему у ЕУ. Премијер Сигмундур Гунлаугсон је 2013. привремено отказао преговоре, а 2015. Исланд је повукао захтев за пријем.

2013. Амерички кантаутор и гитариста Џеј Џеј Кејл (J.J. Цале), чије је песме "Афтер Миднигхт" и "Цоцаине" у обрадама популаризовао Ерик Клептон, умро је од срчаног удара у 74. години.

2015. Умро је А.П.Џ. Калам, председник Индије од 2002. до 2007. Бавио се науком, имао важну улогу у нуклеарном програму, а упамћен је као "отац војног ракетног програма" Индије".

2022. Умро је британски научник Џејмс Лавлок, творац еколошке теорије Гаја која планету Земљу посматра као сложен, саморегулишући систем који је створио све за живот на планети и који их одржава. Лавлок је сматрао да су људски поступци избациле

тај систем из равнотеже.

(H1)